

Jeseníček

Číslo 17 / 2015 - 2016
Ročník 41

KRAJSKÉ KOLO BIOLOGICKÉ OLYMPIÁDY - KATEGORIE C

Úspěchy v letošním ročníku biologické olympiády zajistily mně (Barbora Svatoňová) a mé spolužačce Simče Šindlerové účast v krajském kole této soutěže. Krajské kolo kategorie C se uskutečnilo ve středu **18. května 2016** v Mělníku, kam s námi cestoval pan učitel Koníř ☺☺☺. V Rakovníku k nám přistoupil ještě Jarek Požár, student zdejšího gymnázia. Společná cesta ubíhala bez problémů, a tak jsme krátce po deváté hodině dorazili do Mělníka.

Nejprve bylo třeba najít DDM, což se nám záhy podařilo. Na místě jsme se nejprve podepsali, odevzdali své vstupní úkoly a před soutěží se stihli i nasvačit.

Olympiáda začala poslechem, který patřil k praktickému úkolu. Poté nás rozdělili do skupin, z nichž jedna psala test a druhá šla na poznávačku a dokončení praktického úkolu. Já a Simča jsme se ocitly ve stejné skupině a hned začaly s testem. Byl dlouhý na osmnáct stran a vůbec ne jednoduchý! Poznávačka se skládala z 20 rostlin a 20 živočichů. Nakonec jsme vypracovaly praktický úkol, který byl zaměřený na zvuk, přesněji echolokaci.

Po splnění všech povinností se naše malá skupina vydala za zpáteční cestu k domovu. Těžká olympiáda byla za námi a dobrý pocit ze soutěže s námi.

Barča Svatoňová

VODNICKÁ POHÁDKA

Pohádkové divadlo Řimbaba Plzeň nemusíme našim žákům představovat. Navštěvuje nás pravidelně dvakrát ročně a vždy je zárukou dobré zábavy. Ve čtvrtek **19. května** přijelo do školní družiny s Vodnickou pohádkou.

Není to ale klasické divadlo, jak by si možná někdo myslel. Jde o zábavnou směsici kostýmů, humoru, soutěží a písniček, doplněných pohádkovým tancováním. Prostě to právě pro žáky 1. až 5. ročníku!

CYKLISTICKÁ GEOEXKURZE

Zdařilou sportovně vzdělávací akci se ukázala být cyklistická geoexkurze, kterou pro skupinu žáků deváté třídy zorganizovali paní učitelka Knappová a pan učitel Koníř. Přidal se ještě Dan Braun z osmé třídy.

Vyjeli jsme od školy v pondělí **23. května**. Stezka v okolí Jesenice zahrnovala celkem pět tematických zastávek: Kanapíčko, tzv. Trpasličí díru, Boží kámen, PP Soseňský lom a kámen sv. Huberta.

Kanapíčko jsme navštívili cestou do Oráčova, kde se ke skupině přidali další žáci. Pak se pokračovalo směrem ke Klečetné a nedaleké Trpasličí díře. Cesta vedla trošku do kopce, a tak jsme v Klečetné vydatně posvačili a doplnili energii. U Trpasličí díry jsme se také na chvíli zastavili a marně zkoušeli najít zlato v potůčku.

Další „pěkný“ kopec bylo třeba zdolat cestou k Božím kameni u Sosně. Říká se o něm, že kdo by s ním pohnul, toho stihne boží trest.

Od Božího kamene je to jen kousek k Sosešskému lomu. Lom byl v roce 1997 vyhlášen přírodní památkou, protože se v této lokalitě vyskytuje několik chráněných druhů obojživelníků a rostlin.

Pozoruhodný je i kámen sv. Huberta, k němuž se také váže zajímavá pověst. Podle místní tradice odpočíval na kameni patron lovců svatý Hubert, když lovil v jesenických lesích. Svobodná dívka, která se na kámen posadí, se prý do roka vdá.

Poslední delší zastavení před návratem do Jesenice jsme udělali u loveckého zámečku Svatý Hubert. U příležitosti tzv. Hubertského dne, pořádaného Lesy České republiky, se sem sjíždějí děti z různých škol v doprovodu svých pedagogů.

Do Jesenice jsme dorazili přibližně v půl třetí odpoledne po 30 kilometrech jízdy. Exkurze se zúčastnili: Barča Svatoňová, Klárka Švidroňová, Kiki Sojková, Simča Šindlerová, Eliška Gorolová, Aneta Deverová, Markéta Tranová, Marek Doležal, David Kadeřábek, Ján Jašek, Dan Braun, paní učitelka Knappová a pan učitel Koníř.

Napsaly: Barča Svatoňová a Klárka Švidroňová

DOPLNĚNÍ:

Děvčata z devítky Bára, Evina a Simča vypracovaly průvodce k cyklistické geostezce jako úkol do soutěže Zlatý list a Lenka vytvořila maskota stezky Jasánka žulového. A právě to byl hlavní důvod, proč byla zorganizována tato exkurze. Kromě uvedených zastávek jsme se podívali také k PP Prameny Javornice, která je nedaleko Sosešského lomu. Mimo trasu jsme měli v plánu navštívit také Kosobodský lom, kde se těžila jedna z nejkvalitnějších hornin našeho okolí – gabro, ale časově jsme to nestihli. Rádi bychom však o ukázkou gabra rozšířili naši školní geostezku. Utajena zůstala rovněž západní část stezky, a to v okolí Krt. Snad někdy příště s jinou skupinou!

Na závěr chci všechny účastníky exkurze pochválit za bezpečnou jízdu a za pozornost, byl to zkrátka „pohodově“ strávený den.

Mgr. Vlastimila Knappová

VYBÍJENÁ V RAKOVNÍKU

Úterý 24. 5. 2016

SKUPINA B 	ZŠ NOVÉ STRAŠECÍ	3. ZŠ RAKOVNÍK	ZŠ a MŠ JESENICE	ZŠ LUŽNÁ	ZŠ KŘIVOKLÁT	SKÓRE	BODY	POŘADÍ
ZŠ NOVÉ STRAŠECÍ		11 : 10	12 : 5	15 : 3	17 : 3	55 : 21	4	1.
3. ZŠ RAKOVNÍK	10 : 11		13 : 2	18 : 9	16 : 5	57 : 27	3	2.
ZŠ a MŠ JESENICE	5 : 12	2 : 13		11 : 9	9 : 4	27 : 38	2	3.
ZŠ LUŽNÁ	3 : 15	9 : 18	9 : 11		16 : 10	37 : 54	1	4.
ZŠ KŘIVOKLÁT	3 : 17	5 : 16	4 : 9	10 : 16		22 : 58	0	5.

Za ZŠ a MŠ Jesenice nastoupili: Jan Blaho, Miroslav Jelínek, Dominik Lekeš (všichni 6. třída), Roman Bešík, Matěj Duna, Vojtěch Lacina, Jaroslav Lazar, Denis Matějka, Matěj Louženský, Dominik Prchal a Tomáš Spurný (všichni 5. třída). Bohužel třetí místo ve skupině nestačilo našim hráčům k postupu do dalších zápasů.

OKRESNÍ KOLO PYTHAGORIÁDY

okresního kola.

Na konci měsíce března se někteří žáci naší školy zúčastnili matematické soutěže Pythagoriády. Tehdy, ve čtvrtek 31. 3., jsem získal 10 bodů a stal se úspěšným řešitelem (viz Jeseníček č. 14/2015-2016, str. 4). Věděl jsem, že tím postupuji do

Okresní kolo Pythagoriády se uskutečnilo ve středu **25. května**. Ve 13 hodin jsem nastoupil do auta k panu učiteli Konířovi a v jeho doprovodu se dostavil do druhé základní školy v Rakovníku, kde se soutěž konala. Na vyřešení úloh bylo určeno 60 minut, které rychle uběhly. Čas do vyhlášení výsledků jsme vyplnili procházkou po náměstí. Až potom jsem se dozvěděl, že mám 9 bodů z 15 možných.

Musím říci, že okresní kolo Pythagoriády bylo hezké, úlohy přiměřeně těžké, takže se mi soutěž líbila. I když 9 bodů z 15 není špatný výsledek, mohlo by to být příště ještě o něco lepší.

Tomáš Tran, VI. třída

DOPLNĚNÍ:

Dodejme, že v kategorii šestých tříd soutěžilo celkem 31 žáků a Tomáš se umístil na celkovém 3. – 6. místě. K tomuto skvělému výsledku mu samozřejmě gratulujeme.

AŤ JSI ČERNÝ JAKO BOTA, UMYJE TĚ MÝDLO OTTA

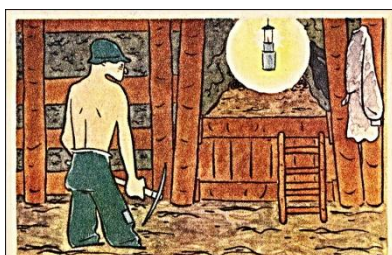
Slogan v názvu našeho příspěvku býval kdysi součástí reklamy na výrobky podnikatele Františka Otty, jehož jméno je spojeno s nejslavnější prvorepublikovou značkou Rakovníka. Kromě piva proslavilo Rakovnícko právě mýdlo z továrny Otty, později podniku Rakona, který je dnes částí koncernu Procter & Gamble.

Historii rakovnické továrny na výrobu mýdla a kosmetických prostředků Františka Otty a životní příběh továrníka nám přiblížila přednáška, kterou jsme si vyslechli ve čtvrtek **26. května** v učebně paní učitelky Hružové. Poutavé povídání doplňovala pěkná prezentace i několik komiksů s postavkami Otáčka a Ráčka. Jak by řekl Májka, bylo to pěkně vymydlené.

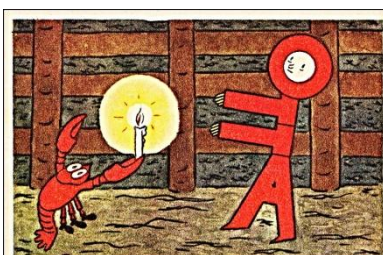
Myslíme si, že je správné si tuto historii připomínat. Vždyť kdo mezi námi mladými jméno Otta zná? Naše prababičky si ale praní bez mýdla se znakem raka neuměly představit. Proto jsme rádi, že jsme si zajímavou přednášku o Františku Ottovi mohli poslechnout.

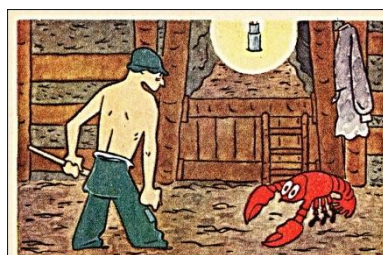
Sestaveno z příspěvků Barbory Svatoňové a Marka Piškule z IX. třídy

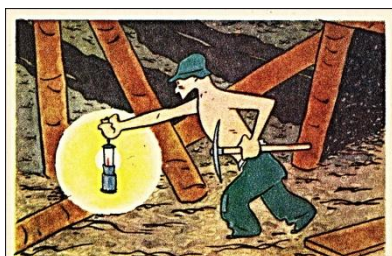
po celý den ve tmách uhlí kutá — věčná tma, i když den hoří bílý, v sazech ukládá se na tvář, na kostilí...

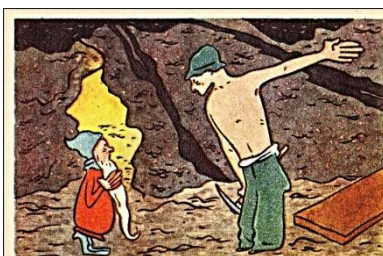
kde nekvetou saze jen a špína, kde se jinak žije, nežli v dole: „Nuže, Ráčku, ujmí se své role!“

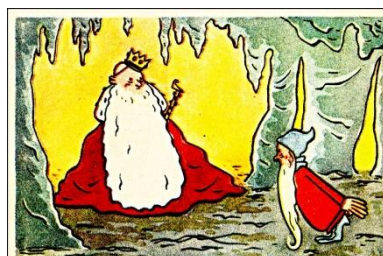
„Copak je zas tohle za legrace? Jaképak to prapodivné zvíře, hrne se sem na nás, na havíře?“

aby napříšitě lak nezerloval dále, bestak ono zvíře jiného nic není, než-li permoníček v přestrojení!“

„Permon, král té černé spodní říše, svařilí čelo, novinu tu slyše: „Že by permoníci, sluhové mí milí, s hodným havířem se nevražili? Půjdu hned a podívám se ruče, ký čas na bránu mé říše fluče!“

„Permon, král té černé spodní říše, svařilí čelo, novinu tu slyše: „Že by permoníci, sluhové mí milí, s hodným havířem se nevražili? Půjdu hned a podívám se ruče, ký čas na bránu mé říše fluče!“

František Otta, 1848 (Kostelec nad Labem) - 1939 (Rakovník)

Rodák z Kostelce nad Labem začal v Rakovníku vařit mýdlo v roce 1875 v pronajaté dílně v domě čp. 117/I na náměstí a po těžkých začátcích postupně vybudoval velký závod na předměstí. V roce 1939, kdy zemřel, zaměstnávala Ottova továrna už pět set lidí. Ottovy výrobky uspěly na trhu nejen pro svou vynikající kvalitu za příznivou cenu, ale díky vtipné reklamě, například sloganům „Ať jsi černý jako bota, umyje tě mýdlo Otta“ nebo „Máš-li s prádlem trampoty, kup si Omýr od Otty“. Výrobky závodu propagovaly i kreslené příběhy s postavami Otáčka, figurky složené z písmen „OTTA“, a červeného Ráčka, erbovního zvířete Rakovníka i symbolu Ottova závodu. František Otta se aktivně účastnil veřejného života a zvelebování města a byl rovněž zvolen starostou Rakovníka. Věhlas výrobků značky Otta žije dodnes, a to nejen v Rakovníku.

1. 6. - MEZINÁRODNÍ DEN DĚTÍ

Mezi každoročně připomínané události patří i Mezinárodní den dětí. Slaví se v mnoha zemích světa, aby pravidelně upozorňoval na práva dětí a jejich potřeby. Při této příležitosti se připravují nejrůznější společenské a sportovní akce zábavního, často i charitativního charakteru. Avšak ne všude připadá Den dětí právě na **1. červen**, jako je tomu u nás.

První zmínka o dni, který by patřil dětem, padla v Turecku při založení Národního shromáždění 23. dubna 1920 v době války za nezávislost (1919 – 1923). Tehdejší bojovník za práva tureckého lidu Mustafa Kemal prohlásil, že děti jsou důležitou součástí k budování nového státu. Proto Dnem dětí ustanovil právě 23. duben. Obyvatelé Turecka jej

slaví dodnes jako státem uznávaný svátek.

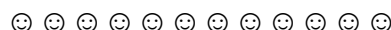
Dalším důležitým datem na cestě k mezinárodnímu svátku dětí je 1. červen 1925. V San Francisku se právě konal Festival dračích lodí, při němž čínský generální konzul shromáždil mnoho čínských sirotků, aby poukázal na nelehký úděl dětí, společností přehlížený. Týž den (1. 6. 1925) se konala i Světová konference pro blaho dětí. Den dětí sice ještě vyhlášen nebyl, ale příhodné datum bylo na světě.

V roce 1949 byl Světovou demokratickou federací žen vyhlášen Den na ochranu dětí - a byl stanoven na 1. června. Měl připomínat nejen sirotky v San Francisku, ale například i děsivé události v Lidicích (1942) a ve francouzském Oradouru (1944). Den na ochranu dětí se začal slavít v mnoha zemích rok po jeho vyhlášení. Jak další státy toto datum přejímaly, měnil se Den na ochranu dětí postupně na Den dětí či Mezinárodní den dětí. Nejinak tomu bylo i v tehdejší Československu, a tak se u nás slaví (od roku 1950) **Mezinárodní den dětí** na začátku června.

Mezinárodní unie pro péči o dítě dále prosazovala vyhlášení dne, který by upínal pozornost na ty nejmenší, kterým je třeba zaručit právo na vzdělání a spokojené dětství. Na to OSN zareagovala a v roce 1954 vyhlásila Světový den dětí. Jako datum jeho oslav doporučila svým členským státům 20. listopad. Některé země nové datum přijaly, jiné zůstaly u prvního června. Někde si připomínají svátky oba.

☺ V současné době je Mezinárodní den dětí slaven ve více než 145 zemích světa. K oslavám se připojují školy a školky, společenské organizace v jednotlivých obcích a také instituce jako jsou knihovny, mateřská centra, zábavní podniky či obchodní centra. Pro děti bývají přichystány kulturní, společenské a sportovní akce, kde dostávají dárky, sladkosti či upomínkové předměty.

Základní škola a mateřská škola Jesenice

Vás srdečně zve na

Oslavy 50. výročí v sobotu 18. 6. 2016

Program:

- V 10⁰⁰ hodin nástup na hřišti, přesun na nádvoří, vystoupení mažoretek
- Zahájení a otevření školních prostor
- Vystoupení pěveckého sboru
- Vystoupení dětského flétnového souboru
- Klavírní vystoupení
- Vystoupení SHŠ z Drahšperka
- 13⁰⁰ – 15⁰⁰ hodin The Small People (ZUŠ Rakovník)
- Vystoupení SHŠ z Drahšperka
- Klavírní vystoupení
- Vystoupení školní hudební skupiny
- V 17⁰⁰ hodin ukončení akce u školy

Občerstvení je zajištěno

- V 19⁰⁰ hodin začátek taneční zábavy v KD
- Hraje Sekvence Plzeň
- Vstupné 100 Kč
- Předprodej vstupenek ve škole od 1. 6. u paní Kovářové od 7⁰⁰ do 14⁰⁰ hod. nebo po dohodě na tel.: 313 599 286

ČTENÁŘSKÁ SOUTĚŽ JESENÍČKU

ŘEŠENÍ HÁDANKY Z ČÍSLA 16 / 2015-2016:

1.- OSUDOVÁ VÝHRA

Zatykač byl vypsán na poslíčka. Nikdo jiný neznal Amáliinu adresu. Věděl, po které silnici pojedete, a tak si tam na ni počkal přestrojen za policistu. Zabil ji a odvezl někam pryč.

1) OSMISMĚRKA

Tetřev hlušec je lesní pták. (**Tajenka**) ... a hledá v něm potravu. Mezi kořeny stromů si slepice vystele vhodný dolík a do něho snáší koncem dubna šest až deset drobných vajec (okrově žlutých, tmavě kropenatých).

T	E	T	C	L	K	E	M	A	R	E	P	I	Č	S	R	N	V
A	K	C	E	E	C	A	T	A	D	I	C	O	Y	S	K	P	Y
S	K	D	I	N	N	S	L	O	V	E	N	Š	T	I	N	A	M
P	Y	T	F	N	I	E	P	N	L	E	Ř	E	O	N	A	Ň	O
O	R	N	S	L	D	R	V	E	M	I	P	T	R	E	N	Á	Ž
B	O	O	S	U	O	A	A	A	R	O	K	O	S	T	I	C	E
L	U	U	S	V	P	R	R	L	R	S	R	O	Š	T	C	A	N
O	O	T	O	I	Z	O	A	Í	K	M	O	Ě	T	A	R	P	O
H	P	D	T	I	N	A	R	G	P	L	Y	N	O	J	E	M	S
A	N	O	L	K	D	E	Ř	P	O	H	R	D	Á	N	Í	R	T
I	N	S	C	E	N	A	C	E	Í	Č	O	K	O	L	A	D	A

SLOVA K VYŠKRTÁNÍ: AKCE, AREA, COP, ČIPERA, ČOKOLÁDA, DATA, DOPROVOD, FLORA, GRANIT, HOUSLISTA, INSCENACE, IZRAELEC, KAL, KLARINET, KOČÍ, MARE, MRAVENEC, NANIC, OBLOHA, OKOSTICE, OPATĚ, OPSAT, PAŇÁCA, PERSONÁL, PLYNOJEM, POHRDÁNÍ, PROPUSTKA, PROSINEC, PŘEDKLON, RADNICE, RAMENO, RPM, SLOVENŠTINA, STŘEDA, TENIS, TNOUT, TOLIKO, TRENÁŽ, TYČ, VYMOŽENOST, YORK.

2) DOVOLENÁ

Po dovolené si čtyři kamarádi vyprávěli své zážitky. Dohodli se totiž, že tentokrát nebudou trávit dny odpočinku jako peciválové na jednom místě, ale že budou cestovat po celé zemi, kterou si vybrali. Jeden z nich putoval dokonce pěšky! A jak to bylo s ostatními?

- Franta přespával pod stanem, Petr cestoval po Slovensku.
- Saša využíval autostop a ten, kdo si zvolil vlak, spával pod širákem.
- Cestovatel po Česku přespával pohodlně v hotelích a také návštěvník Polska si to dobře zařídil – jezdil svým autem.
- Karel nebyl v Maďarsku ani nespal v kempch.

Otázka: **Po které zemi a jak cestoval Karel?**

SOUTĚŽNÍ KUPON	
JMÉNO	
TŘÍDA	